

Cwm Taf Morgannwg
Grŵp Cydweithredol Cefnogaeth Tai Rhanbarthol (RHSCG)
Chwefror 6^{ed} 2024 – Canolfan Fusnes Orbit, CF48 1DL

Astudiaethau Achos CTM - 2024

CBSP – Astudiaeth Achos A

Daeth A yn hysbys i wasanaethau cefnogi ar ôl i atgyfeiriad Llwybr Carcharorion gael ei anfon gan Garchar y Parc. Nid oedd A yn hysbys i'r ardal o'r blaen, ond nid oedd ganddo unrhyw gysylltiad lleol na chysylltiadau mewn mannau eraill. Roedd A wedi treulio 3 blynedd a 9 mis yn y carchar am ddynladdiad a'i ryddhau yn 2017. Roedd wedi bod yn rhan o gang treisgar yn ymwneud â chyffuriau yn ei ardal flaenorol a lladdodd ddyn wrth rasio beiciau.

Mae gan A amrywiol faterion iechyd meddwl, gan gynnwys pryder, iselder, EUPD ac ADHD. Mae ganddo dueddiad i hunan-niweidio beryglus iawn, maewedi bod yn risg ac i mewn ac allan o'r carchar.

Pan gafodd ei ryddhau, sicrhodd A leoliadau amrywiol mewn llety |dros Dro â chymorth ac yn y pen draw prosiect llety â chymorth tymor hwy – y Kerrigan. Fodd bynnag, ni allai gynnal unrhyw lety am y tymor hir oherwydd ei ymddygiad, ei iechyd meddwl a'i hunan-niweidio. Cyfeiriwyd A at Housing First (HF) oherwydd ei gymhlethdodau a llwyddodd i sicrhau llety gyda Landlord Tai Cymdeithasol. Fodd bynnag, ni pharhaodd yno'n hir cyn cael ei daflu allan, unwaith eto, am faterion ymddygiad.

Mae A wedi ail-gysylltu â'r ALI sawl gwaith dros y 6-7 mlynedd diwethaf, ac mae wedi colli lleoliadau yn barhaus mewn llety dros dro a chymorth, sy'n golygu bod ei fywyd wedi bod yn hollol ddiymadferth. Er ei fod heb ei setlo, prynodd A gi math bwli XL, sydd wedi lleihau'r opsiynau tai sydd ar gael iddo ymhellach wrth iddo wrthod cael llety heb ei gi.

Yn 2020, yn ystod anterth y cyfnod clo, gosodwyd A mewn llety dros dro arddull gwyliau, gyda chymorth HF dwys. Ymsefydlodd yno am gyfnod, ac roedd yn ymgysylltu â HF yn dda. Fodd bynnag, wrth iddo setlo'n well, daeth y problemau ymddygiad a'r tarfu ar gymdogion yn broblem wirioneddol ac o ganlyniad gofynnwyd iddo adael gan berchennog y llety.

Yn 2022, rhoddwyd A mewn gwesty, a gytunodd i'w dderbyn ef a'i gi, gan gytuno i fonitro ymddygiadau gyda chymorth HF. Unwaith eto, ymgartrefodd A yno, ond roedd rhwystrau symud ymlaen amrywiol yn golygu ei fod yn cael trafferth sicrhau llety yn y Sector Rhentu Preifat neu hyd yn oed lety trwy Landlord Cymdeithasol CofrestredigL, e.e. fforddiadwyedd y Sector rhentu preifat a chael ci a allai fod yn beryglus. Cadwodd y llety dros dro hwn gyda chefnogaeth ddwys HF, tan ddigwyddiad ar y 09/02/24, lle daeth ci A yn ymosodol yn y gwesty, gan arwain at iddo adael y gwesty yn ddiweddar.

Gan fod iechyd meddwl, hunan-niweidio, materion ymddygiadol, camddefnyddio sylweddau (canabis) a pherchnogaeth ci peryglus yn golygu ei fod yn unigolyn cymhleth iawn sy'n anodd iawn i ddarparu ar gyfer mwy nag ychydig wythnosau / misoedd ar y tro. Rydym yn gweithio'n barhaus gydag landlordiaid cymdeithasol cofrestredig i geisio gwneud i'r llwybr HF weithio, i sicrhau llety yn gyntaf ac adeiladu'r gefnogaeth lapio honno. Fodd bynnag, gyda'r ddeddfwriaeth newydd o amgylch bwllis XL, sydd wedi arwain llawer o landlordiaid i newid eu polisiau perchnogaeth anifeiliaid anwes, mae'n dod bron yn amhosibl dod o hyd i opsiwn addas. Ni fydd A yn ailgartrefu ei gi, y mae'n ei ystyried yn anifail cefnogol. Mae A wedi bygwth niweidio'i hun yn ddifrifol neu ddod â'i fywyd i ben os/pan fydd ei gi byth yn cael ei dynnu oddi arno.

Mae HF yn parhau i weithio gydag A ac rydym yn gobeithio parhau i'w gefnogi hyd nes y ceir cartref. Fodd bynnag, mae'r astudiaeth achos hon yn amlygu dim ond un o nifer o achosion lle mae cymhlethdodau ac amgylchiadau unigolyn yn golygu nad yw opsiynau tai yn bodoli.

CBSMT - Astudiaeth Achos B

Yn flaenorol, cafodd B ei gategoreiddio fel un sydd ag anghenion cymorth 'dwys', ond mae wedi lleihau i anghenion 'uchel'. Roedd B naill ai'n ddiartref ar y stryd neu'n syrffio sofffa, roedd mewn iechyd gwael iawn, roedd yn pwysu tua 8 stôn ac yn chwistrellu heroin. Roedd B yn ymwneud â gweithgarwch troseddol i ariannu ei ddefnydd sylweddau, roedd ei deulu wedi torri cysylltiadau ag ef ac roedd wedi ymddieithrio â'r holl wasanaethau cymorth.

Roedd B wedi bod yn agos iawn at ei Fam a fu farw yn anffodus a dechreuodd B gylch hunan-ddinistriol.

Pan gyfarfu Hannah a Kelly â B, roedd mewn lle da, roedd wedi treulio amser gyda'i chwaer, wedi bod yn rhydd o sylweddau yn bennaf ac yn teimlo'n gadarnhaol iawn. Yn amlwg, nid yw taith B wedi bod yn rhwydd, mae llawer o uchafbwyntiau ac anfanteision wedi bod ar hyd y ffordd ac mae llawer o heriau o'n blaenau i B.

Mae gan staff cymorth B bryderon gwirioneddol am B unwaith y bydd yn gadael llety dros dro â chymorth. Er bod B wedi gwneud yn dda iawn gyda rheoli ei arian, talu ei PC a gofalu am ei hylendid personol, y prif bryder i B o gael ei denantiaeth ei hun fyddai ei fod yn agored iawn i bobl sy'n aros gydag ef ac o bosibl yn ei arwain i lawr y llwybr anghywir eto. Roedd B yn arfer gwneud llawer o syrffio sofffa gyda ffrindiau a chydabod ac mae pryder na fyddai B yn ddigon cryf i ddweud na wrth bobl yn gofyn iddo ad-dalu'r ffaf, yn enwedig y rhai sydd newydd gael eu rhyddhau o'r carchar.

Ar hyn o bryd, mae staff yn gwneud dweud na ar gyfer B, gall ddweud 'sori, allwch chi ddim dod i mewn - dyna'r rheolau' a bydd staff yn gorfodi hynny drosto. Mae'n hoffi'r rheolau ac yn teimlo'n ddiogel gan wybod bod staff yno i osod ffiniau. Mae wedi dweud 'Mae Jo ac Emma fel mae Mam yma'. Mae staff yn poeni na fydd B yn gallu gosod ffiniau mewn cartref ei hun. Pryder arall yw bod B yn eithaf agored i ecsbloetio ariannol oherwydd ei fod yn derbyn dros £1500 bob 4 wythnos mewn budd-daliadau. Mae hyn yn ei wneud yn darged hyd yn oed mewn hostel, felly heb gefnogaeth staff i'w amddiffyn rhag hynny, mae yna bryder y bydd yn cael ei ecsbloetio heb staff cymorth yn ei amddiffyn a'i helpu i gyllidebu a diogelu ei arian.

CBSRCT – Astudiaeth Achos C

Mae C yn 42 oed ac ar hyn o bryd mae'n byw mewn llety dros dro â chymorth. Mae C wedi bod yn byw yno ers bron i dair blynedd.

Profodd C blentyndod hynod gamdriniol gyda'i dad a'i ewythr yn derbyn 17 dedfryd oes rhyngddynt. Mae ei hanes tai yn gymysgedd o gysgu allan, carchar a llety dros dro. Mae C yn defnyddio sylweddau e.e. cocên a chanabis ac mae hefyd ganddo feddyginiaeth ar brescripsiwn. Yn aml gwelir C yn crwydro'r stryd gyda nodwyddau yn hongian allan o'i fraich a'i ben ol allan.

Mae C yn adnabyddus i wasanaethau statudol a thrydydd sector e.e. yr heddlu, y gwasanaeth prawf, Rhondda Cynon Taf Housing Future, HOS, ac ati. Mae C yn blentyn iawn ac mae'n cerdded o gwmpas gyda thegan Micky Mouse a hefyd yn gwisgo fel archarwr, fodd bynnag, pan fydd yn troi gall fod yn ymosodol iawn.

Mae troseddau'n cynnwys ceisio ymosod ar fam, difrod i gartref mam, ymosod ar warchodwr diogelwch yn llety dros dro a datgelu ei hun i blant.

Gwnaed llawer o ymdrechion i helpu a chefnogi C gyda'i iechyd meddwl, ei ddefnydd o sylwedd a'i drawma. Ceisiodd tîm HOS ei asesu tra yn y carchar yn 2023, ond ni allai gwblhau'r asesiad oherwydd pan ddechreuon nhw ofyn am drawma ei blentyndod, gwrthododd ateb unrhyw gwestiynau eraill.

Mae ei fam yn rheoli ei gyllid a phan ofynnwyd i C ble hoffai symud i C atebodd ei fod am aros yn y llety dros dro fel ei gartref.